

det forstandige i dette Forslags Grundtanke — alle de Forslag, der komme fra dette ærede Medlem, have mere eller mindre et saadant Fortrin — men tillige, at det vil blive lidt vanskeligt at udføre i Praxis, og at det i hvert Fald ikke kan gaa an at knytte det sammen med Lovforslaget, saaledes som det foreligger. Det vil for Statskassen medføre bl. a. den Risiko, at Staten maatte staa inde for eller selv optage et Laan til et Beløb af 125 Mill. Kr. Da der kan blive Tale om at optage et Laan af lignende Størrelse i Anledning af Tiendeaflysningen, vilde vi da kunne komme til med et Slag at fordoble Statsgælden. Om det egentlig er ønskeligt, turde være et Spørgsmaal. Men i hvert Fald, hvis en Tanke i den Retning maatte vinde Tilslutning, kunne vi tage den Sag op i næste Rigsdagssamling, inden denne Lov endnu er trædt i Kraft. — Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Borgerby) har stillet en Række Ændringsforslag, af hvilke nogle ere af meget indgribende Natur. Dette gælder navnlig det Forslag, som gaar ud paa at indføre en Værdistigningsbeskatning, saaledes at den Forøgelse i Grundejendommenes Værdi, som fremkommer ved Aarsager, som ikke skyldes Ejerens eller Besidderens Arbejde, Dygtighed eller Kapitalanbringelse, skulde der paalægges en Skat af ikke mindre end 2 pCt. aarlig. Skønt dette ikke er at gaa saa vidt, som et lignende Forslag tidligere tilsigtede, nemlig 4 pCt., hvilket vilde være enstydigt med Konfiskation, ikke blot af den Værdistigning, som fremkommer, men ofte af mere end det, saa gaar det dog saa vidt, at det i mange Tilfælde sikkert vil blive det fordelagtigste for Ejerne at abandonnere deres Ejendom. Under alle Omstændigheder maa jeg med det ærede Medlem for Hjørring Amts 4de Valgkreds være enig i, at det er ganske umuligt at gennemføre en saa indgribende Reform som denne ved Hjælp af nogle faa Linier i Loven om Ejendomsskyld. At der ligger noget sundt i Tanken om, at det offentlige gør sig delagtigt i den Værdistigning, som fremkommer uden nogen som helst Fortjeneste fra Ejerens Side alene i Kraft af Konjunkturerne, af Samfundsviklingen, har jeg ved flere Lejligheder

anerkendt. Men jeg mener tillige, at en Skat af denne Art maa holdes inden for rimelige Grænser, hvis den skal være fornelig med, at privat Ejendomsret til Jord overhovedet bevares. Desuden siger det sig selv, at en Skat af denne Art kræver saa betydelige Forarbejder og Forstudier, at den ikke lader sig saaledes improvisere, som her foreslaaet. — I øvrigt er der blandt de af det ærede Medlem anbefalede Forslag kun Grund for mig til at omtale de to sidste. De øvrige give mig ikke Anledning til nogen Bemærkning. Ændringsforslaget under Nr. 7 gaar ud paa, at Finansministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere Regler, hvorefter han kan tilbagekræve de Erstatningsbeløb, som efter Hartkornsegalisationsloven af 1850 ere blevne udbetalte til de daværende Ejere af privilegeret Hartkorn. Jeg har allerede tidligere udtalt, at jeg ved ikke, hvorledes dette i Virkeligheden skulde kunne gennemføres, og i alt Fald er jeg paa det rene med, at det kan ikke gøres paa den Maade, at man giver Finansministeren carte blanche til at gaa hen og finde nogle Penge, hvor han mener bedst at kunne komme an dermed. Hvis man virkelig skulde kræve nogen Del af de Beløb tilbage, som i sin Tid bleve udredede i Henhold til Loven af 1850, maa det i alt Fald ske efter bestemte og faste Forskrifter. Jeg skal endvidere gøre opmærksom paa, at naar det her forudsættes, at det navnlig skulde være Len, Stamhuse og Fideikommissgodser, som skulde betale den erlagte Godtgørelse tilbage, isaa have, hvis jeg ikke husker fejl, Lenene slet ikke faaet nogen Godtgørelse; saa vidt jeg erindrer, renoncerede de derpaa. Derimod fik Stamhusene vistnok deres Andel af Godtgørelsen. Maaské kunde man for Stamhusenes og Fideikommissgodsernes Vedkommende ramme om ikke den samme Person, saa dog den samme Slægt, som i sin Tid har faaet Godtgørelsen; men hvis man vil gaa ud over det, og hvis man navnlig vil søge at kræve noget tilbage for de Ejendommenes Vedkommende, som ere i personligt Eje, saa vil man ganske sikkert komme til kort. Og i det hele taget tror jeg, at dette Spørgsmaal maa anses for at være praktisk afgjort ved de Forhandlinger og Afstemninger, som allerede have fundet